

عناوین کیفری
تشریح جرایم معمول در
حقوق ایران

دکتر رضا محقق

سرشناسه

: محقق، رضا، ۱۳۶۵ -

عنوان و نام پدیدآور : عناوین حقوقی تشریح جرایم معمول در حقوق ایران

مشخصات نشر : تهران : علم و دانش، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری : ۳۲۸ ص.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۱۳۶-۶۵-۲

وضعیت فهرست نویسی : فیس مختصر

یادداشت : لین مدرک در آدرس <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است.

شماره کتابشناسی ملی : ۵۹

نام کتاب : عناوین حقوقی تشریح جرایم معمول در حقوق ایران

تالیف : رضا محقق

ناشر : علم و دانش

نوبت چاپ : اول، آذر ۱۳۹۳

چاپ/صحافی : علم و دانش

تیراژ : ۵۰۰ نسخه

قیمت : ۱۷۰۰۰ تومان

نشانی : تهران، میدان انقلاب، خیابان انقلاب، بین خیابان اردیبهشت و ۱۲ فروردین، ساختمان ۳۱۰، طبقه زیرهمکف.

تلفن : ۶۶۴۱۵۴۵۹-۶۰

ایمیل : teymori_1355@yahoo.com

سایت : www.elmo-danesh.ir

۱	مقدمه
۱	۱- آدمربایی
۱	سیر قانونگذاری
۲	عنصر قانونی
۳	عوامل مشدد در این ماده:
۳	فرق بازداشت غیر قانونی با آدم ربایی:
۴	پرونده آدمربایی
۵	نقش ارشایی دادسرا
۷	۲- اختلاس
۸	عنصر قانونی
۹	تعریف اختلاس با توجه به م ۵ قانون تشدید
۹	شرایط تحقق جرم
۱۰	۱. مرتکب در این ماده مسئولیت ندارد
۱۶	معاونت در اختلاس
۱۶	۲. موضوع اختلاس، مال باشد
۱۷	سایر اموال
۱۸	۳. تعلق اموال مورد اختلاس به هر یک از این اشخاص یا اشخاص
۱۹	۴. مال باید به کارمند، به حسب وظیفه سپرده شده باشد
۱۹	مصادیق سپردن مال به حسب وظیفه
۲۱	۵. برداشت و تصاحب
۲۲	مجازات اختلاس
۲۲	الف) اختلاس ساده
۲۲	۱. مبلغ اختلاس تا پنج هزار تومان باشد
۲۲	۲. مبلغ اختلاس بیش از پنج هزار تومان باشد
۲۲	ب) اختلاس توأم با جعل
۲۲	۱. مبلغ اختلاس تا پنج هزار تومان باشد
۲۲	۲. مبلغ اختلاس بیش از پنج هزار تومان باشد
۲۳	جعل مقدم بر اختلاس
۲۴	جعل متأخر از اختلاس

۲۵	تخفیف در اختلاس
۲۷	نمونه رأی اختلاس ساده بیش از پنجاه هزار ریال با جهات مخفقه
۲۸	نمونه رأی اختلاس توأم با جعل بیش از پنجاه هزار ریال
۲۸	نکاتی در خصوص تعلیق
۲۹	ملاک تعیین نصاب در مبلغ اختلاس
۲۹	بازداشت موقت در اختلاس
۲۹	تخفیف در اختلاس
۳۰	شروع به اختلاس
۳۱	شروع به جرم
۳۲	نکات مالروایه در هنگام رسیدگی به پرونده اختلاس
۳۲	نکات استواریات در پروندههای اختلاس
۳۳	۳-اخلال در امنیت اقتصادی
۳۵	۴-اسید پاشی
۳۷	۴-افتراء
۳۷	شرایط ماده ۶۹۷ ق.ما
۳۷	۱. عملی را که به دیگری نسبت میدهد باید جرم باشد؛
۳۷	۲. عمل نسبت داده شده باید به صورت تریخ باشد.
۳۸	۳. عجز از اثبات
۳۹	۴- وسیله اسناد؛
۴۰	نحوه رسیدگی به پرونده افتراء
۴۰	پرونده افتراء به دو صورت تشکیل میشود
۴۰	الف) مسبوق به سابقه است
۴۱	انواع انگیزه در طرح شکایت
۴۲	ب) مسبوق به سابقه نیست
۴۲	۵-افتراء عملی
۴۳	رفتار مجرمانه افتراء عملی
۴۳	شرایط ماده ۶۹۹ ق.ما
۴۶	۶-امتناع از ملاقات طفل
۴۷	۷-انتقال مال غیر

عنصر قانونی	۴۸
الف) شرایط تحقق جرم نسبت به انتقال‌دهنده	۴۸
مجازات	۵۱
پرونده‌های انتقال مال غیر	۵۳
دستورات در انتقال خودروی غیر	۵۴
دستورات در انتقال ملک غیر	۵۶
نمونه قرار کارشناسی	۵۶
آیا می‌توان به مشاع، انتقال مال غیر است یا خیر؟	۵۸
۸- ایراد ضرب و جرح عمدی	۶۰
به عینی جرم ایراد ضرب و جرح	۶۰
ایراد صدمه بدنی عمدی منجر به نقص عضو	۶۱
ایراد صدمه بدنی عمدی با جاقو	۶۱
ایراد صدمه بدنی منجر به صدمه ماده ۵۶۷	۶۱
ایراد صدمه بدنی منجر به صدمه ماده ۵۰۱	۶۲
قتل غیر عمد موضوع ماده ۲۰۱	۶۲
نکات ملحوظ در پرونده‌های ایراد ضرب و جرح	۶۲
اقدامات لازم در ضرب و جرح	۶۳
احضار شهود	۶۴
طرق احضار شهود	۶۴
استماع اظهارات شهود	۶۴
۹- برداشت وجوه با قصد استرداد	۶۵
۱۰- تحصیل مال مسروقه	۶۷
رکن قانونی	۶۷
رکن مادی	۶۷
قرائن اطمینان آور	۶۸
۱۱- تظاهر به استعمال مسکر	۶۹
۱۲- ترمد نسبت به مامورین	۶۹
۱۳- تهیه، توزیع، فروش، حمل و نگهداری مشروبات الکلی	۷۲
دستورات در پرونده‌های بانندی	۷۴

۷۵	دستورات قضایی پس از تأیید گزارش و اقدامات اولیه
۷۶	۱۴-پولشویی
۷۸	۱۵-قاچاق کالا یا ارز
۸۱	اقسام قاچاق
۸۱	۱- قاچاق کالاهای مجاز، مجاز مشروط، یارانه ای و ارز
۸۲	۲-قاچاق کالاهای ممنوع
۸۳	۳-قاچاق سازمان یافته و حرفه ای
۸۴	۴- قاچاق برای رسیدگی به قاچاق
۸۴	۵-تشکیل شرکت هرمی
۸۵	۶-تشکیل شرکت نامشروع
۸۶	۱۸-ترکات اختلاس
۸۸	۱۹-تصرف غیرقانونی
۸۸	دستورات در مصرف توانایی
۸۹	۲۰-تصرف غیرقانونی
۹۰	مشترکات اختلاس و تصرف غیرقانونی
۹۱	تفاوت اختلاس و تصرف غیرقانونی
۹۱	در نحوه خیانت کردن
۹۳	تفاوتهای عناوین پنجگانه مطرح شده
۹۴	۲۱-تغییر کاربری
۹۵	الف - تغییر کاربری خارج از محدوده شهری
۹۵	تاریخچه قوانین مربوط
۱۰۱	موارد ضروری تغییر کاربری اراضی زراعی و باغها کدامند
۱۰۱	چه مواردی از شمول قانون استثناء می‌باشند ؟
۱۰۲	میزان عوارض تغییر کاربری چقدر است ؟
۱۰۳	ب- تغییر کاربری داخل محدوده شهری
۱۰۵	۲۲-توهین
۱۰۵	انواع توهین
۱۰۵	۱. توهین ساده
۱۰۵	۲. توهین مشدد

۱۰۶	برخی مضادیق توهین مشدد
۱۰۷	تعریف توهین
۱۱۲	شرایط اختصاصی ماده ۶۰۹ ق.ما
۱۱۵	۲۳-تهدید
۱۱۶	شرایط تحقق بزه
۱۱۶	۱-خوع رفتار مجرمانه
۱۱۶	۲-موضوع تهدید
۱۱۷	تهدید باید لازم است به ارتکاب اعمال غیر قانونی باشد
۱۱۷	تهدید دارای جنبه عمومی
۱۱۸	۲۴-جرم رایانه ای
۱۱۹	بند اول: جرائم علیه داده ها و سیستم های رایانه ای و مخابراتی
۱۱۹	الف: دسترسی غیر مجاز
۱۲۰	رکن معنوی دسترسی غیر مجاز
۱۲۰	بررسی ماده ۲۵
۱۲۱	شروع به جرم دسترسی غیر مجاز
۱۲۲	ب: شنود غیر مجاز
۱۲۲	تعریف شنود
۱۲۳	شروع به شنود غیر مجاز
۱۲۳	ج: جاسوسی رایانه ای
۱۲۴	تعریف جاسوسی
۱۲۶	د: جعل رایانه ای
۱۲۷	تعریف جعل
۱۲۸	رکن مادی جعل
۱۲۹	تعدد
۱۲۹	مرتکب جرم جعل
۱۲۹	رکن معنوی جعل رایانه ای
۱۲۹	بند دوم: تخریب یا اختلال در داده ها یا سامانه های رایانه ای و مخابراتی
۱۲۹	رکن مادی
۱۳۱	بند سوم: سرقت و کلاهبرداری مرتبط با رایانه

۱۳۲	تفاوت سرقت سنتی با سرقت رایانه ای
۱۳۲	کلاهبرداری رایانه ای
۱۳۲	رکن مادی
۱۳۲	بند چهارم: جرایم علیه عفت و اخلاق عمومی
۱۳۳	رکن مادی
۱۳۴	رکن معنوی
۱۳۴	سایر شرایط
۱۳۶	نجمهتک حیثیت و نشر اکاذیب
۱۳۸	رکن مادی
۱۳۹	شماره ۱ و ۲ ماده از سند مجعول
۱۳۹	رکن مادی
۱۴۰	عنصر مادی
۱۴۴	انواع جعل در سند
۱۴۴	الف) جعل مادی
۱۴۴	ب) جعل مفادی
۱۴۴	شرایط تحقق ماده ۵۳۲ ق.م.
۱۴۵	ماده ۵۳۳ ق.م.
۱۴۶	ماده ۵۳۴ ق.م.
۱۴۶	توضیحاتی پیرامون مواد ۵۳۲ الی ۵۳۶
۱۴۶	شباهتهای ماده ۵۳۴ و ۵۳۲
۱۴۸	عنصر ضرری
۱۵۰	نمونه دستور به کارشناس در ادعای الحاق
۱۵۰	دست بردن و مخدوش نمودن شناسنامه
۱۵۱	جعل مربوط به دفاتر اسناد رسمی
۱۵۲	شرایط تحقق بزه جعل
۱۵۴	۲۶- جرایم مربوط به چک
۱۵۴	عناوین کیفری در قانون صدور چک
۱۵۸	صدور چک از حساب مسدود با علم به مسدود بودن
۱۶۱	پروندههای چک

۱۶۱	صدور چک بلامحل
۱۶۴	قرار مناسب در صورت فقدان یکی از شرایط مذکور
۱۶۷	نمونه جلب سیار در چک
۱۷۰	دفاعیات متهم مبنی بر کفایت نبودن چک
۱۷۰	تأمین خواسته
۱۷۱	نحوه صدور قرار تأمین خواسته
۱۷۲	اعلام مفقودی چک
۱۷۳	درصد منتهی به قیام
۱۷۳	فرم اعلام سرقت یا مفقودی
۱۷۳	اعلام سرقت چک
۱۷۵	۲۷- جرایم اسناد
۱۷۶	۲۸- جرایم امور پزشکی بهداشت، درمانی و دامپزشکی
۱۸۲	۲۹- جرایم علیه محیط زیست
۱۸۴	۳۰- جرایم ناشی از روابط کارفرما و کارکنان
۱۸۵	۱- کار اجباری
۱۸۷	۲- عدم پرداخت مزد یکسان برای کار برابر
۱۸۸	۳- برداشت بی جا از مزد کارگر توسط کارفرما
۱۸۸	۴- اجبار به کار اضافی
۱۸۹	۵- عدم توجه به رعایت خدمات رفاهی مقرر در قانون
۱۹۲	۶- عدم توجه به شرایط کارنوجوانان
۱۹۳	۷- عدم رعایت شرایط کار زنان
۱۹۳	۸- عدم رعایت شرایط کارهای سخت
۱۹۴	۹- عدم رعایت مسائل حفاظتی فنی بهداشت
۱۹۵	۱۰- ممانعت از ورود بازرسان کار و بهداشت
۱۹۶	۱۱- اجبار کارگران و کارفرمایان به عضویت در تشکل های کارگری و کارفرمایی یا منع آنان در این خصوص
۱۹۶	۱۲- عدم اجرای بموقع تصمیمات مراجع حل اختلاف
۱۹۷	۱۳- عدم رعایت مقررات مربوط به کارگیری اتباع بیگانه
۱۹۸	۱۴- بیمه نکردن کارگران

۱۹۱.....	۱۵- حوادث ناشی از کار.....
۲۰۱.....	۳۱- خودزنی.....
۲۰۲.....	۳۲- خیانت در امانت.....
۲۰۲.....	خیانت در چک امانی.....
۲۰۳.....	تحقق خیانت در امانت در جهیزیه.....
۲۰۳.....	رد مال در خیانت در امانت.....
۲۰۵.....	مؤیدات نظریه تفکیک.....
۲۰۵.....	امانات این نظریه مشورتی.....
۲۰۶.....	رد مال در سرقت، اختلاس و کلاهبرداری.....
۲۰۶.....	۳۳- خیانت نامرئ و دون زنا.....
۲۰۷.....	رکن تقبیحی.....
۲۰۷.....	نظرات مشایی.....
۲۰۹.....	رکن مادی.....
۲۱۲.....	۳۴- رانندگی بدون پرو.....
۲۱۳.....	۳۵- رشاء و ارتشاء.....
۲۱۳.....	مراد از شرایط تحقق جرم.....
۲۱۳.....	الف) شرایط تحقق جرم به معنی خاص.....
۲۱۴.....	ب) شرایط تحقق جرم به معنی اعم.....
۲۱۴.....	شرایط تحقق رشاء و ارتشاء.....
۲۱۴.....	اول) مرتکب در رشاء هرکس و در ارتشاء کارمند است.....
۲۱۵.....	دوم) موضوع جرم در رشاء و ارتشاء مال یا مواردی که اختلاس داشته باشد است.....
۲۱۵.....	سوم) قبول رشوه (به معنی دریافت و اخذ رشوه).....
۲۱۶.....	چهارم) دادن پول باید در مقابل انجام خواسته‌های باشد.....
۲۱۷.....	پنجم) خواسته راشی باید مربوط به اداره متبوع مرتشی باشد.....
۲۱۷.....	ششم) علم و عمد داشتن.....
۲۱۸.....	مجازات راشی.....
۲۱۸.....	مجازات مرتشی.....
۲۱۹.....	شروع به ارتشاء.....
۲۲۰.....	مصادیق شروع به ارتشاء.....

۲۲۰	تأمین کیفری در ارتشاء
۲۲۰	جهات معافیت و تخفیف در مجازات راشی
۲۲۱	الف) راشی برای حفظ حقوق حقه خود رشوه داده است
۲۲۱	ب) اضطرار
۲۲۱	ج) گزارش یا شکایت راشی
۲۲۲	مجازات شلاق در تخفیف
۲۲۳	د) فراهم کردن موجبات تسهیل تعقیب مرتشی
۲۲۴	ف) موجبات تحقق رشاء و ارتشاء
۲۲۵	ذ) وجوب کارشناس در مقابل اظهار نظر به نفع یکی از طرفین
۲۲۶	۳۶-زنا
۲۲۷	انواع زنا از نظر مجازات
۲۲۸	۳۷-سرقت تعزیری
۲۲۸	سرقت موبایل
۲۲۸	اقدامات مدعی سرقت موبایل
۲۲۹	نمونه دستور به کلاتری در سرقت موبایل
۲۳۰	نمونه فرم نیابت
۲۳۰	سرقت خودرو
۲۳۱	سرقت منزل
۲۳۲	سوالات اساسی از شاکی سرقت منزل
۲۳۳	نوع دستورات در سرقت منزل
۲۳۴	۳۸-سرکت در نزاع
۲۳۵	تکالیف قاضی در پروندههای منازعه
۲۳۵	صدور دستور قضایی جهت جمعآوری دلایل
۲۳۵	تفہیم اتهام منازعه
۲۳۶	شرایط دفاع مشروع در منازعه
۲۳۸	دستورات در منازعه
۲۳۸	الف) معرفی مصدوم به پزشکی قانونی
۲۳۸	ب) اگر متهمین ناشناس باشند
۲۳۹	ج) متهم شناسایی شده ولی آدرس او مشخص نیست

۲۳۹	د) احضار یا جلب متهم
۲۳۹	تخریب در منازعه
۲۴۱	۳۹- قتل
۲۴۱	تعریف قتل
۲۴۱	تقسیم قتل بر حسب عنصر معنوی
۲۴۲	نحوه اطلاع بازپرس از وقوع قتل
۲۴۳	حضور بازپرس
۲۴۳	انسانی که لازم است در صحنه قتل حضور یابند
۲۴۴	الزام بازپرس
۲۴۵	ه) پنهان قانونی
۲۴۶	ی) مأمورین اداره تشخیص هویت
۲۴۷	د) مأمورین اداره آگاهی یا جنایی (کارآگاه)
۲۴۸	ه) مأمورین کنترل یا نگاه محل و حتی الامکان مأمورین تجسس
۲۴۸	و) کارشناسان به حسب صورت
۲۴۸	ز) آمبولانس نعشکش
۲۴۸	ح) هر کس دیگری را که بازپرس به صحنه قتل دعوت نماید
۲۴۸	نحوه تنظیم صورتجلسه
۲۵۴	نکاتی که بازپرس در صحنه قتل باید به جرح کند
۲۵۵	انواع آزمایش
۲۵۷	دستورات در پروندهی ضرب و جرح منجر به قتل
۲۶۱	دستورات در قتل با اسلحه
۲۶۳	تشخیص سوراخ ورودی و خروجی گلوله
۲۶۴	تفاوت بریدگیهای زمان حیات و بریدگیهای زمان مرگ
۲۶۵	حلقاویزیها
۲۶۶	نکات مهم در صحنه حلقاویزی
۲۶۷	علت قوت در حلقاویزی
۲۶۷	دستور به پزشکی قانونی در حلقاویزی
۲۶۸	آثار و زندهای مختلف و فشار وارده بر گردن
۲۶۸	وجوه تمایز خودکشی از دیگرکشی

۲۷۰	کشف اجساد مجهولالهویه
۲۷۴	۴۰- عدم ثبت واقعه ازدواج، طلاق و رجوع
۲۷۵	۴۱- قذف
۲۷۸	۴۲- کلاهبرداری
۲۷۸	شرایط تحقق جرم کلاهبرداری
۲۷۸	الف) به کار بردن وسیله متقلبانه
۲۸۰	ب) اغفال و فریب
۲۸۰	ج) تقلب مال به دیگری
۲۸۰	د) تسبیل مال
۲۸۲	۴۳- گواهی خلاف واقع
۲۸۲	گواهی خلاف واقع در مکان
۲۸۳	گواهی خلاف واقع جهت ازدواج
۲۸۴	گزارش خلاف واقع کارکنان
۲۸۵	گزارش خلاف واقع در بیان
۲۸۵	۴۴- لواط
۲۸۵	انواع لواط از نظر مجازات قانونی
۲۸۵	۱. لواط ایقابی (با وصف دخول آلت در مقعد)
۲۸۶	۲. لواط تفخیزی
۲۸۶	تحقیقات مقدماتی
۲۸۶	اقدامات دادسرا در جرایمی که ممنوعیت تحقیقات دارد
۲۸۷	الزامات قرار عدم صلاحیت
۲۸۷	کلیشه قرار عدم صلاحیت
۲۸۸	۴۵- مصرف مسکر
۲۸۸	رکن قانونی
۲۸۹	کیفیت جمعآوری دلایل در شرب خمر
۲۹۰	کیفیت تشکیل پروندههای شرب خمر
۲۹۲	تفهیم اتهام
۲۹۳	۴۶- مواد مخدر
۲۹۳	مصرف مواد مخدر

۲۹۴	الف) استعمال
۲۹۵	ب) اعتیاد
۲۹۶	ج) اعتیاد مجدد
۲۹۶	جرم موضوع ماده ۴ قانون مواد مخدر (فروش و...)
۲۹۸	جرم موضوع ماده ۵ قانون مواد مخدر (خرید و...)
۳۰۱	مصادیق و شیوههای فروش
۳۰۳	جرم موضوع ماده ۸ قانون مواد مخدر (مواد صنعتی)
۳۰۴	تأمین خلوص مواد
۳۰۵	معاذ به قصد فرار از دین
۳۰۷	تأمین اکاذیب
۳۰۸	رفتن به رانندگی
۳۰۸	رکن مع
۳۰۸	وسیله
۳۰۹	مقایسه ماده ۶۹۷ و ماده ۶۹۸ ق.م.ا.
۳۰۹	اشتراک
۳۱۰	مفترقات
۳۱۰	۴۸- ورشکستگی
۳۱۰	الف- ورشکستگی به تقلب
۳۱۲	ب- ورشکستگی به تقصیر
۳۱۳	۴۹- ورود به عنف

مقدمه

از کمبود های مهمی که مبحث جزای اختصاصی در کتب مدون احساس می شود تکراری بودن و عدم جامعیت مباحث مربوط به جرایم می باشد. به طوری که با بررسی اجمالی می توان دریافت در تمام کتب مربوط به حقوق جزای اختصاصی صرفا به بررسی برخی جرائم خاص پرداخته می شود. در این فصل در بخش اول به بررسی جرایم مهم و پرکاربرد و در مبحث بعدی به بررسی نکات اساسی قانون مجازات اسلامی پرداخته می شود. جرایمی که به بررسی اول در دادسراها یا محاکم مطرح می گردند در این مبحث مورد بررسی قرار می گیرند.

۱- آدم ربایی

آدم ربایی جرمی است از مجازات های دور وجود داشته و قانونگذار اسلامی نیز در مورد آن سکوت نکرده و احکامی در مورد بدین انسان بیان کرده است. به انتقال یک شخص بدون رضایت او از جایی به محل دیگر به وسیله زور، تهدید یا فریفتن آدم ربایی گفته می شود.^۱

سیر قانون گذاری

مواد ۲۰۳ و ۳۰۲ ق. مجازات عمومی سابق و پس از آن ق. تشدید ربایندگان اشخاص، در این خصوص بود. پس از آن با تصویب ق. تعزیرات، قانون گذار در ماده ۶۲۱ مجازات آدم ربای را ۵ تا ۱۵ سال حبس تعیین کرد که عنایت ویژه ای به این جرم داشته و مجازات جرمی مجازاتی به این شدت دارد.

در این زمان بین محاکم اختلاف شد که آیا ق. تشدید ربایندگان اشخاص حاکم است یا ماده ۶۲۱ که نظریه مشورتی شماره ۷/۱۲۰۸ مورخ ۷۶/۵/۱۴ ق. تشدید ... را متسوخ اعلام کرد.

^۱ شاملو احمدی، محمد حسین، فرهنگ اصطلاحات و عناوین جزایی / ۱۳۸۰، چاپ اول، ص ۱۴ و زراعت، عباس؛ حقوق جزای اختصاصی (جرایم علیه اشخاص)، قم، انتشارات نگین، ۱۳۸۵، چاپ سوم، جلد اول، ص ۳۲۵.